

**माध्यमिक विद्यालय स्थान बिभाजन प्रणाली 2024/2026
(सेप्टेम्बर 2026 मा माध्यमिक 1 मा भर्नाको लागि)
सधैँ सोधिने प्रश्नहरू**

साधारण

(1) Q माध्यमिक विद्यालय स्थान विनियोजन (SSPA) प्रणाली के हो?

A योग्य प्राथमिक 6 (P6) विद्यार्थीहरूले SSPA प्रणालीमा भाग लिएर सार्वजनिक क्षेत्रको माध्यमिक 1 (S1) स्थान प्राप्त गर्न सक्छन्। SSPA प्रणालीलाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ: विवेकाधीन स्थानहरू (DP) र केन्द्रीय विनियोजन (CA)।

DP चरणको लागि, विद्यार्थीहरूले कुनै पनि जिल्ला प्रत्यक्षमा SSPA मा भाग लिने दुई भन्दा बढी माध्यमिक विद्यालयहरूमा आवेदन दिन पाउने छैनन्। विद्यालयहरूले आफ्नो S1 स्थानहरूको 30% भन्दा बढी DP को रूपमा आरक्षित गर्न सक्दैनन् र उनीहरूको शिक्षा दर्शन र विशेषताहरू अनुसार विद्यार्थी भर्ना गर्न सक्छन्।

CA चरणमा, कम्प्युटरले SSPA मा सहभागी विद्यार्थीहरूलाई उनीहरूको विनियोजन ब्यान्ड, अभिभावकको विद्यालयहरूको छनोट र अनियमित नम्बर का आधारमा विद्यालय स्थानहरू छुट्याउँछ।

सफल DP आवेदकहरूलाई CA मा फेरि स्थानहरू विनियोजन गरिने छैन। DP र CA को आधिकारिक नतिजा जुलाई 2026 मा एकै समयमा जारी गरिनेछ। SSPA प्रणालीको विवरणहरूको लागि, अभिभावकहरूले [EDB's Homepage](#)मा अपलोड गरिएको SSPA प्रणाली सम्बन्धी जानकारी पुस्तिका र भिडियोलाई सन्दर्भ गर्न सक्नुहुन्छ।

फिडर र नामित विद्यालयहरू

(2) Q फिडर/नामित विद्यालयहरू अध्ययन गरिरहेका P6 विद्यार्थीहरूको लागि S1 भर्ना प्रबन्धहरू के छन्?

A सामान्यतया, पुनरावृत्त स्थान र DP को कटौती पछि, फिडर माध्यमिक विद्यालयले आफ्नो फिडर प्राथमिक विद्यालय (हरू) को लागि बाँकी स्थानहरूको 85% आरक्षित गर्नुपर्छ, र नामित माध्यमिक विद्यालयले आफ्नो नामित प्राथमिक विद्यालय(हरू) CA चरणको लागि बाँकी स्थानहरूको 25% आरक्षित गर्नुपर्छ। फिडर/नामित विद्यालयको P6 विद्यार्थी नेट ब्यान्ड 1 वा 2 मा छ भने र भाग B "प्रतिबन्धित विद्यालय छनोटहरू" मा आफ्नो पहिलो रोजाइको रूपमा फिडर/नामित माध्यमिक विद्यालय छनोट गरेको खण्डमा आरक्षित स्थानको लागि योग्य हुन्छ। यदि लिङ्क गरिएको माध्यमिक विद्यालयले नेट ब्यान्ड 3 विद्यार्थीहरू स्वीकार गर्दछ भने, सबै 3 ब्यान्डका विद्यार्थीहरू योग्य हुनेछन्। अभिभावकले फिडर/नामित माध्यमिक विद्यालय (हरू) लाई सिधै सोध्नुपर्छ गर्न सक्छन्।

यदि योग्य विद्यार्थीहरूको संख्या आरक्षित स्थानहरूको संख्या भन्दा बढी छ भने, विनियोजनको लागि प्राथमिकता सबै आरक्षित स्थानहरू भरिएसम्म विद्यार्थीहरूको नेट ब्यान्ड र उनीहरूको अनियमित नम्बरहरूमा आधारित हुनेछ। अर्कोतर्फ, सबै प्रयोग नगरिएका आरक्षित स्थानहरू, यदि कुनै छन् भने, स्वचालित रूपमा विनियोजनका लागि खुला ठाउँहरूको रूपमा प्रयोग हुनेछन्।

यदि फिडर वा नामित विद्यालयको P6 विद्यार्थी क्रस-नेट विनियोजनका लागि स्वीकृत भएमा, ऊ फिडर वा नामित माध्यमिक विद्यालय(हरू) को आरक्षित स्थानको लागि योग्य हुने छैन।

(3) Q आफ्ना बालबालिकाको प्राथमिक विद्यालयमा फिडर/नामित माध्यमिक विद्यालय (हरू) छ कि छैन भनेर अभिभावकहरूले कसरी थाहा पाउन सक्छन्?

A अभिभावकहरूले प्रत्येक वर्ष सेप्टेम्बरमा प्रकाशित हुने प्राथमिक विद्यालय प्रोफाइल (प्रोफाइल) बाट सान्दर्भिक जानकारी प्राप्त गर्न सक्छन्। प्राथमिक विद्यालयको फिडर/ नामित माध्यमिक विद्यालय (हरू) प्रोफाइलमा सूचीबद्ध गरिनेछ। जानकारीको लागि अभिभावकहरूले प्राथमिक विद्यालयमा सिधै सम्पर्क गर्न सक्छन्।

(4) Q आफ्नो फिडर/ नामित माध्यमिक विद्यालयमा विनियोजन गर्न योग्य P6 विद्यार्थीको लागि, के उसले भाग A "अप्रतिबन्धित विद्यालय छनोटहरू" र भाग B को "प्रतिबन्धित विद्यालय छनोटहरू" दुवैमा आफ्नो विद्यालय छनोटहरू मध्ये एकको रूपमा फिडर/नामित माध्यमिक विद्यालय राख्न आवश्यक छ?

A CA चरणमा, फिडर/नामित विद्यालयहरूको लागि आरक्षित स्थानहरू भाग B "प्रतिबन्धित विद्यालय विकल्पहरू" मा मात्र लागू हुन्छन्। अभिभावकहरूले भाग B मा पहिलो रोजाइको रूपमा फिडर/ नामित माध्यमिक विद्यालय समावेश गर्नुपर्छ। यद्यपि, भाग A मा फिडर/ नामित माध्यमिक विद्यालय समावेश गर्ने कि नगर्ने भन्ने कुरा अभिभावकहरूको आफ्नै विवेकमा छ।

(5) Q के फिडर/नामित प्राथमिक विद्यालयका योग्य विद्यार्थीहरूलाई उनीहरूको फिडर/नामित माध्यमिक विद्यालयमा विनियोजन गरिने छैन?

A यदि उनीहरू नेट ब्यान्ड 1 वा 2 मा छन् र CA को भाग B "प्रतिबन्धित विद्यालय छनोटहरू" मा आफ्नो पहिलो विद्यालय छनोटको रूपमा फिडर / नामित माध्यमिक विद्यालय छनोट गरेका छन् भने मात्र सम्बन्धित विद्यार्थीहरू उनीहरूको फिडर / नामित माध्यमिक विद्यालयमा आरक्षित स्थानको लागि योग्य छन् । यदि योग्य विद्यार्थीहरूको संख्या आरक्षित स्थानहरूको संख्या भन्दा बढी छ भने, विनियोजनको लागि प्राथमिकता सबै आरक्षित स्थानहरू भरिएसम्म विद्यार्थीहरूको नेट ब्यान्ड र उनीहरूको अनियमित नम्बरहरूमा आधारित हुनेछ।

यद्यपि, विद्यार्थीहरूलाई फिडर/नामित माध्यमिक विद्यालयमा विनियोजन नगरिएको अवस्था हुन सक्छ:

- (a) विद्यार्थीले नेट ब्यान्डको आवश्यकता पूरा गर्दैन;
- (b) विद्यार्थीले आवश्यकता अनुसार CA को भाग B "प्रतिबन्धित विद्यालय छनोटहरू" मा फिडर/नामित माध्यमिक विद्यालयलाई आफ्नो पहिलो विद्यालय छनोटको रूपमा बनाएको छैन;
- (c) योग्य फिडर/नामित P6 विद्यार्थीहरू विद्यालयको आरक्षित स्थानहरू भन्दा बढी छन्;
- (d) विद्यार्थीले सफलतापूर्वक अर्को माध्यमिक विद्यालयमा विवेकाधीन स्थानहरू प्राप्त गरेको छ वा CA को भाग A "अप्रतिबन्धित विद्यालय छनोटहरू" मा विद्यालय स्थान विनियोजन भएको छ; वा
- (e) विद्यार्थीलाई क्रस-नेट विनियोजनका लागि अनुमोदन गरिएको छ।

" थ्रु-ट्रेन " विद्यालयहरू

(6) Q " थ्रु-ट्रेन " विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका P6 विद्यार्थीहरूको लागि S1 भर्ना प्रबन्धहरू के छन्?

A "थ्रु-ट्रेन" विद्यालयको P6 विद्यार्थीले यसको लिङ्क भएको माध्यमिक विद्यालय सिधै अगाडि बढ्न रोज्न सक्छ। यदि विद्यार्थी सहभागी माध्यमिक विद्यालयहरूको DP वा प्रत्यक्ष अनुदान योजना माध्यमिक विद्यालयहरूको S1 स्थान(हरू) को लागि माध्यमिक विद्यालय स्थान विनियोजन प्रणाली (NDSS secondary schools) (सफल होस् वा होइन) मा भाग लिइरहेका छैनन् वा CA मा भाग लिनुहुन्छ भने, उसले/ उसलाई लिङ्क माध्यमिक विद्यालयमा सिधै अगाडि बढ्ने अधिकार कायम राख्न दिइने छैन।

(7) Q के अन्य प्राथमिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई "थ्रु-ट्रेन" माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने मौका छ?

A सबै "थ्रु-ट्रेन" विद्यालयहरूले यो सिद्धान्तको पालना गर्न आवश्यक छ कि लिङ्क गरिएको माध्यमिक विद्यालयमा S1 स्थानहरूको संख्या यसको लिङ्क गरिएको प्राथमिक विद्यालयमा P6 स्नातकहरूको संख्या भन्दा बढी हुनुपर्छ ताकि अन्य प्राथमिक विद्यार्थीहरूले अझै पनि DP मा आवेदन दिएर वा CA मा भाग लिएर भर्ना गर्न सक्छन्। "थ्रु-ट्रेन" माध्यमिक विद्यालयहरू, दुबै अवस्थित र भर्खरै सञ्चालित, सैद्धान्तिक रूपमा DP आवेदन वा CA मार्फत अन्य प्राथमिक विद्यालयका विद्यार्थीहरू भर्ना गर्नको लागि, पुनरावर्तक स्थानहरूको कटौती पछि, तिनीहरूको S1 स्थानहरूको कुल संख्याको 15% भन्दा बढी आरक्षित हुनुपर्छ।

प्रत्यक्ष अनुदान योजना माध्यमिक विद्यालयहरू

(8) Q अभिभावकहरूले आफ्ना छोराछोरीलाई प्रत्यक्ष अनुदान योजना (DSS) माध्यमिक विद्यालयमा पठाउन चाहेमा के कुरामा ध्यान दिनुपर्छ?

A अभिभावकहरूले ध्यान दिनु पर्छ कि DSS माध्यमिक विद्यालयहरूले शुल्क लिन सक्छ। माध्यमिक 3 पूरा गरेपछि विद्यार्थीहरूलाई उनीहरूको आफ्नै DSS माध्यमिक विद्यालयहरूमा माध्यमिक 4 (S4) मा बढ्दा गर्न सकिन्छ र शिक्षा ब्यूरो (EDB) द्वारा अनुमोदित अन्य विद्यालयहरूमा केन्द्रीय रूपमा S4 मा राखिने छैन।

(9) Q सहभागी DSS माध्यमिक विद्यालयहरू र सरकारी, सहायता प्राप्त र क्यापुट माध्यमिक विद्यालयहरू बीचको विनियोजन व्यवस्थामा के भिन्नताहरू छन्?

A भाग लिने DSS माध्यमिक विद्यालयहरू र सरकारी, सहायता प्राप्त र क्यापुट माध्यमिक विद्यालयहरूको लागि विनियोजन व्यवस्था मूलतः समान छ, बाहेक कि सहभागी DSS माध्यमिक विद्यालयहरूले उनीहरूको S1 स्थानहरूको 30% भन्दा बढी DP रूपमा आरक्षित गर्न सक्छन्। विद्यालयहरूले अझै पनि भाग A "अप्रतिबन्धित विद्यालय विकल्पहरू" अन्तर्गत विनियोजनका लागि CA को लागि 10% विद्यालय स्थानहरू आरक्षित गर्न आवश्यक छ। साथै, भाग लिने DSS माध्यमिक विद्यालयहरूको S1 स्थानहरू CA को भाग B "प्रतिबन्धित विद्यालय छनौटहरू" मा "नो-चॉइस-नो-विनियोजन" सिद्धान्तमा विनियोजन गरिएको हुन्छ। अर्को शब्दमा, अर्को शब्दमा, उनीहरूले विद्यालयलाई छनौटहरूको रूपमा समावेश नगरे विद्यार्थीहरूलाई सहभागी DSS माध्यमिक विद्यालयमा विनियोजन गरिने छैन।

(10) Q NDSS माध्यमिक विद्यालयहरूको भर्ना प्रक्रिया के हो?

- A** NDSS माध्यमिक विद्यालयहरूको लागि, उनीहरूले आफ्नै प्रक्रिया र तालिका अनुसार विद्यार्थी भर्ना गर्न सक्छन् र SSPA प्रणाली मार्फत विद्यार्थीहरू विनियोजन गरिने छैन। विद्यार्थीहरूले आवेदन दिन सक्ने NDSS माध्यमिक विद्यालयहरूको सङ्ख्यामा कुनै सीमा छैन, र भर्ना विद्यालयहरूले तोकेको मापदण्डमा आधारित हुन्छ। NDSS माध्यमिक विद्यालयहरूले अप्रिल 2026 को अन्त्यसम्ममा सहभागी विद्यार्थीहरूको सफल सूचीहरू EDB मा पेश गर्न आवश्यक छ। NDSS माध्यमिक विद्यालयका सहभागी विद्यार्थीहरूको सफल सूचीमा समावेश भएका विद्यार्थीहरूलाई उनीहरूलाई, सफल DP आवेदकहरूको रूपमा छनोट गरिएको सहित, सहभागी माध्यमिक विद्यालयहरूको S1 स्थानहरू विनियोजन गरिने छैन।

गैर-चिनियाँ बोल्ने विद्यार्थीहरू**(11) Q SSPA प्रणाली अन्तर्गत, गैर-चिनियाँ भाषी (NCS) विद्यार्थीहरूको लागि विनियोजन व्यवस्था के छ?**

- A** सबै योग्य विद्यार्थीहरूले, उनीहरूको जाति वा जन्म स्थानहरूको पर्वाह नगरी, SSPA प्रणाली अन्तर्गत सार्वजनिक क्षेत्रका विद्यालयहरूमा भर्नाको लागि समान अवसरहरूको आनन्द लिन्छ, जुन निष्पक्ष र पारदर्शी छ। अर्को शब्दमा, सबै योग्य विद्यार्थीहरू (NCS विद्यार्थीहरू सहित) लाई समान संयन्त्र अनुसार S1 स्थान विनियोजन गरिनेछ। उनीहरूले DP चरणमा कुनै पनि दुई सहभागी माध्यमिक विद्यालयहरूमा आवेदन दिन सक्छन्। CA चरणमा छनोटको लागि, उनीहरूले भाग A मा कुनै पनि विद्यालय नेटहरूबाट अधिकतम तीन माध्यमिक विद्यालयहरू र भाग B मा उनीहरूको आफ्नै विद्यालय नेटहरूमा उनीहरूको प्राथमिकता अनुसार अधिकतम 30 माध्यमिक विद्यालयहरू छनोट गर्न सक्छन्।

(12) Q विद्यमान विनियोजन व्यवस्था अन्तर्गत, NCS विद्यार्थीहरूले कसरी विद्यालय छनोट गर्नुपर्छ?

- A** अभिभावकहरूले (NCS विद्यार्थीहरूका अभिभावकहरू सहित) उपयुक्त विद्यालय छनोट गर्नको लागि आफ्ना बालबालिकाको विशेषता, व्यक्तित्व, क्षमता र रुचिहरू पूरा गर्न सक्छ कि सक्दैन भनेर नाप्र विद्यालयको शैक्षिक दर्शन, संस्कृति, धर्म, वर्ग संरचना, विकास र सञ्चालन जस्ता सबै पक्षहरूलाई विचार गर्नुपर्छ। अभिभावकहरूले आफ्ना छोराछोरीहरू पढिरहेका प्राथमिक विद्यालयहरूबाट सल्लाह लिन सक्छन्, र राम्रोसँग बुझ्नको लागि विद्यालयको गृहपृष्ठमा जान सक्छन्। NCS विद्यार्थीहरूको अभिभावकहरूलाई सार्वजनिक क्षेत्रका विद्यालयहरू छनोट गर्न सहयोग गर्न, भर्ना सम्बन्धी जानकारी विभिन्न जातिहरूको प्रमुख भाषाहरूमा उपलब्ध छ। साथै, NCS विद्यार्थीका अभिभावकहरूका लागि एकैसाथ व्याख्या सेवाहरू सहित समर्पित ब्रीफिङ सत्रहरू वार्षिक रूपमा आयोजित गरिन्छ।

NCS विद्यार्थीका अभिभावकहरूलाई आफ्ना बच्चाहरूको लागि विद्यालय छनोट गर्न मद्दत गर्न, गृह-विद्यालय सहयोग समितिले NCS विद्यार्थीहरूका अभिभावकहरूलाई सान्दर्भिक विद्यालय जानकारी प्राप्त गर्नको लागि माध्यमिक विद्यालय प्रोफाइलहरूको अंग्रेजी संस्करण प्रकाशित गरेको छ। NCS विद्यार्थीहरूलाई भर्ना गर्ने र स्थानीय पाठ्यक्रम प्रदान गर्ने सबै सार्वजनिक वित्त पोषित माध्यमिक विद्यालयहरूले NCS विद्यार्थीहरूको चिनियाँ भाषा सिकाउने र विद्यालयहरूमा समावेशी सिकाइ वातावरण सिर्जना गर्न विद्यालयहरूको अतिरिक्त सहयोग उपायहरू माध्यमिक विद्यालय प्रोफाइलहरूमा निर्दिष्ट गर्न आवश्यक छ।

(13) Q NCS विद्यार्थीहरूलाई चिनियाँ भाषा सिकाउनको लागि EDB द्वारा उपलब्ध गराइएका सहयोगी उपायहरू के-के छन्?

A सरकार नक्स ले स्थानीय शिक्षा प्रणालीमा प्रारम्भिक अनुकूलन र चिनियाँ भाषामा प्रभुत्वको सहजीकरण सहित NCS विद्यार्थीहरूलाई समुदायमा एकीकरण गर्न प्रोत्साहन र समर्थन गर्न प्रतिबद्ध छ। EDB ले NCS विद्यार्थीहरूलाई चिनियाँ भाषामा निपुण हुन र समुदायमा एकीकृत हुन मद्दत गर्न NCS विद्यार्थीहरूलाई पाठ्यक्रम विकास, सिकाइ र शिक्षण स्रोतहरू, शिक्षक प्रशिक्षण, व्यावसायिक समर्थन, अतिरिक्त कोष, बहुविध मार्ग, अभिभावक शिक्षा र अभिभावकहरूको लागि सहायता सहित विभिन्न रणनीतिहरू मार्फत पूर्व-प्राथमिक देखि माध्यमिक स्तर सम्म सबै समावेशी सिकाइ सहायता उपलब्ध गराउँदै आएको छ।

यसको अतिरिक्त, 2023 को नीति सम्बोधनले NCS विद्यार्थीहरूलाई समुदायमा एकीकरणको लागि चिनियाँ भाषामा निपुणता हासिल गर्न सहयोगलाई सुदृढ पार्न विभिन्न उपायहरू तय गरेको छ, जसमा अनलाइन स्व-सिकाइ स्रोतहरू अन्तर्गत विविध सिकाइ सामग्रीहरू र निम्न प्राथमिक NCS विद्यार्थीहरूको लागि अनुकूलित सिकाइ सामग्रीहरू सहित स्कूल पछि चिनियाँ भाषा पाठ्यक्रमहरू, सम्पूर्ण प्राथमिक तहलाई समेट्ने ग्रीष्मकालीन ब्रिजिङ कार्यक्रम, र उन्नत स्कूल-आधारित जीवन योजना समर्थन सेवाहरू समावेश छन्, जुन सबै समय तालिकामा पूरा भएका छन्। प्रमुख कार्यकारीको 2024 को नीति सम्बोधनमा NCS विद्यार्थीहरूको लागि चिनियाँ सिकाइ सहयोग र अभिभावकीय सहयोगलाई सुदृढ पार्ने घोषणा गरिएको छ, जसमा स्कूल पछिका चिनियाँ भाषा पाठ्यक्रमहरू र अनलाइन स्व-सिकाइ स्रोतहरूको बृद्धि, साथै क्रस-स्कूल शिक्षक सिकाइ समुदायहरू, आदि समावेश छन्। EDB ले NCS अभिभावकहरूको आवश्यकताहरू पूरा गर्ने थप विविध अभिभावक शिक्षा कार्यक्रमहरू पनि प्रदान गर्न जारी राखेछ। यसका साथै, EDB ले नोभेम्बर 2024 मा NCS विद्यार्थीहरूका अभिभावकहरूका लागि आफ्ना बालबालिकाको चिनियाँ भाषामा निपुणता र पूर्ण-व्यक्ति विकासमा सहयोग गर्न अभिभावक शिक्षा स्रोत पुस्तिका सुरू गरेको छ।

सहयोग उपायहरूको विवरणहरूको लागि, कृपया [EDB webpage](#) मा जानुहोस्।

माध्यमिक विद्यालय स्थान विनियोजन प्रणाली
शिक्षा ब्यूरो
सेप्टेम्बर 2025